

Twee wetten, één beroep

Over de vernieuwde accountantswetten

Prof. Drs. J.A. van Manen

1 Inleiding

In de Eerste Kamer zijn momenteel wijzigingen in behandeling van de Wet op de Registeraccountants (WRA) en van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten (WAA). Naar verwachting zal de behandeling eind juni worden afgerond. De wijzigingen staan in verband met de implementatie van de Achtste EG-Richtlijn. Nederland is daarmee het laatste land dat de Achtste EG-Richtlijn implementeert (Van Hulle, 1992). Deze wijziging is één van de stappen in het moeizame proces van wetgeving voor het accountantsberoep in ons land. In 1962 werd de Wet op de Registeraccountants afgekondigd. Reeds toen werd voorzien dat deze zou worden gevolgd door een Wet op de Accountant-Administratieconsulenten die dateert van 1972. Daarmee was een enigszins gekunsteld onderscheid tussen controlerende en niet-controlerende accountants bij wet geregeld. De achterliggende gedachte was, in grote lijnen, als volgt: registeraccountants functioneren bij grote ondernemingen waar vermogensverschaffing en ondernemingsbestuur gescheiden zijn. Ten aanzien van die grote ondernemingen bestaat behoefte aan controle van jaarrekeningen door onafhankelijke deskundigen, in casu registeraccountants. Accountants-Administratieconsulenten daarentegen functioneren bij kleine ondernemingen, veelal bestuurd door de vermogensverschaffer (de ondernemer; de directeur-eigenaar). Bij die kleine onderneming zou geen behoefte zijn aan accountantscontrole maar aan administratieve dienstverlening (veelal samenstellingswerkzaamheden). Deze gedachtengang gaat voorbij aan het volgende:

- Administratieve dienstverlening door accountants gaat in de meeste gevallen samen met controlewerkzaamheden: de dienstverlener beoordeelt het cijfermateriaal, vormt zich in veel gevallen een oordeel over interne controlemaatregelen, zal zelf een aantal verbanden leggen en zal zich, last but not least, een oordeel vormen over de mate van (on)zekerheid waarmee kan worden gesteld dat het produkt van de administratieve dienstverlening (bijvoorbeeld de jaarrekening) in overeenstemming is met de werkelijkheid en ook overigens voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- Ook bij kleine ondernemingen bestaat in veel gevallen behoefte aan vermogen van anderen dan de ondernemer zelve, bijvoorbeeld van bankiers. Deze verschaffers van (veelal vreemd) vermogen, hebben behoefte aan controle of ten minste beoordeling van aan hen door de ondernemer verschaft informatie.

De onderhavige nieuwe wetgeving zal niet de laatste stap zijn in het proces van wetgeving voor accountants. Er zal sprake zijn van twee accountantswetten die vrijwel identiek zijn: de één bevat bepalingen voor registeraccountants en de andere voor Accountants-Administratieconsulenten. Voor beide groepen accountants zullen dan met elkaar vergelijkbare wettelijke bepalingen gelden. Alleen de opleidingen, de examens en de titels voor beide groepen zullen blijven verschillen.

Prof. Drs. J.A. van Manen is vennoot van Coopers & Lybrand Dijkster Van Dien en hoogleraar Accountantscontrole aan de Rijksuniversiteit Groningen.

2 Accountants

Het Burgerlijk Wetboek, Boek 2, artikel 393 eerste lid, eerste zin luidt na de wetswijziging als volgt: 'De rechtspersoon verleent opdracht tot onderzoek van de jaarrekening aan een registeraccountant of aan een Accountant-Administratieconsulent ten aanzien van wie bij de inschrijving in het artikel 36, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten bedoelde register een aantekening is geplaatst als bedoeld in artikel 36, derde lid van die wet'. Kort en goed komt deze bepaling er op neer dat voor rechtspersonen waarvoor de wettelijke verplichting voor accountantscontrole (in termen van de wet: onderzoek van de jaarrekening) geldt, deze kan worden uitgevoerd door registeraccountants en door een bepaalde categorie van Accountants-Administratieconsulenten. Niet door alle Accountants-Administratieconsulenten: uitgezonderd zijn alle Accountants-Administratieconsulenten die nog onder het oude regime examen hebben gedaan en niet met succes gebruik hebben gemaakt van een door de minister van Economische Zaken vastgestelde overgangsregeling voor aanvullende theoretische opleidingen en examens. Accountants-Administratieconsulenten die worden opgeleid onder het nieuwe regime zullen allen gerechtigd worden tot het uitvoeren van controles als bedoeld in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Er zijn rechtspersonen waarvoor de hiervoor bedoelde controleplicht niet bestaat. Dat wil niet zeggen dat de jaarrekening van deze rechtspersonen niet door een accountant kan worden onderzocht. Maar onder het nieuwe regime mag iedereen dat onderzoek (evenals andere niet-wettelijk verplichte controles) uitvoeren, dus ook een Accountant-Administratieconsulent die niet is toegelaten tot het verrichten van de wettelijk verplichte accountantscontrole. Behalve jaarrekeningen zijn er nog veel meer cijferopstellingen die door accountants kunnen worden onderzocht. Bij wet is de controle voor een groot aantal opstellingen geregeld. Het gaat hier bijvoorbeeld om financiële cijferopstellingen die worden vervaardigd en gecontroleerd in het kader van het toezicht op financiële instellingen, of om overzichten omtrent voorraadvor-

ming van aardolieprodukten. Deze controles zijn ook voorbehouden aan registeraccountants en tot wettelijke controle bevoegde Accountants-Administratieconsulenten.

Er komen twee registers, één voor registeraccountants en één voor Accountants-Administratieconsulenten. Inschrijving in één van de registers geeft het recht tot het voeren van de bijbehorende titel registeraccountant respectievelijk Accountant-Administratieconsulent. In besloten kring is ieder vrij zich accountant te noemen. Daarbuiten mogen alleen registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten dat. Assistent-accountant (of daarmee vergelijkbaar) mag men zich noemen als men in dienst is van een accountant en onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van die accountant werkzaamheden verricht.

Er zal een (uitstervende) groep zijn van Accountants-Administratieconsulenten die geen, of zonder succes, gebruik hebben gemaakt van de overgangsregeling ter verkrijging van de bevoegdheid tot het uitvoeren van de wettelijk verplichte controle. Zij hebben dezelfde titel als Accountants-Administratieconsulenten die wel zijn toegelaten tot deze controle. Bovendien zullen zij niet bij wet zijn uitgesloten van wettelijk niet verplichte controles, bijvoorbeeld bij kleine vennootschappen. Gesteld kan worden dat de wetgever goed met de gevestigde belangen van deze groep heeft rekening gehouden.

Een consequentie van de nieuwe regeling is, in mijn gedachtengang, dat alle Accountants-Administratieconsulenten er niet aan zullen ontkomen om in het vervolg duidelijk in rapporten ter zake van jaarrekeningen en andere verantwoordingen van derden aan te geven of accountantscontrole heeft plaatsgevonden. Die vermelding dient tot bescherming van het publiek en tot beperking van de aansprakelijkheid van de accountant. Het verdient aanbeveling dat de te verwachten nieuwe gedrags- en beroepsregels voor Accountants-Administratieconsulenten op dit punt net zo duidelijk zullen zijn als de huidige gedrags- en beroepsregels van de registeraccountants.

Voor buitenlandse accountants is het mogelijk voor het examenbureau een verklaring van vakbekwaamheid te verkrijgen en zich vervolgens als registeraccountant (in het accountantsregister) te laten inschrijven. De bepalingen voor buitenlandse accountants die Accountant-Administratieconsulent willen worden zijn identiek. Het zal niet mogelijk zijn voor buitenlandse accountants in ons land wettelijke controle te verrichten zonder in één van beide accountantsregisters te zijn ingeschreven. Deze buitenlandse accountants behoeven echter geen lid te worden van het NlvRA respectievelijk de NOvAA. (Zij zijn immers al lid van een buitenlandse beroepsorganisatie). Het tuchtrecht zal, ook als zij besluiten om geen lid te worden van het NlvRA of de NOvAA, op hen wel van toepassing zijn.

3 NlvRA en NOvAA

NlvRA en NOvAA hebben in het nieuwe regime beide het karakter van een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Beide organisaties zullen bij verordening van de ledenvergadering gedrags- en beroepsregels instellen (GBR). Dit is 'ten behoeve van een goede uitoefening van de werkzaamheden van een registeraccountant', respectievelijk 'Accountant-Administratieconsulent'.

Naar mag worden aangenomen zullen de gedrags- en beroepsregels betrekking hebben op meer dan alleen de wettelijk verplichte controle. De accountantsfunctie omvat immers meer. Zo zijn te noemen het onderzoek van jaarrekeningen van huishoudingen waarvoor geen wettelijke controleplicht geldt, de controles met een bijzonder doel zoals de oplaagcontrole ten behoeve van adverteerders bij een periodiek uitgave, beoordelings- en samenstellingswerkzaamheden, adviezen enzovoort.

Behalve gedrags- en beroepsregels, die worden vastgesteld door de ledenvergaderingen van NlvRA en NOvAA zullen er door de besturen van beide organisaties uit te vaardigen richtlijnen zijn. Het ligt, gezien het internationale karakter van zowel het bedrijfsleven als van het accountantsberoep voor de hand, dat deze richtlijnen zoveel

mogelijk zullen aansluiten bij de internationale richtlijnen waarvan die van IFAC het belangrijkste zijn (voor een overzicht daarvan zie Bak, 1992).

Omdat registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten die met succes gebruik hebben gemaakt van de overgangsregeling dezelfde wettelijk bepaalde bevoegdheden hebben en omdat zij in veel gevallen ook met elkaar samenwerken in (grote) kantoren en diensten is er veel voor te zeggen dat voor beide categorieën een zelfde stelsel van gedrags- en beroepsregels en richtlijnen zal gelden. In de wet wordt als eis gesteld dat de gedrags- en beroepsregels voor zover die betrekking hebben op de wettelijke controle identiek zijn. In de wet wordt niet gesproken over richtlijnen. Het NlvRA en de NOvAA zijn vrij om ter zake van gedrags- en beroepsregels die geen betrekking hebben op de wettelijke controle met elkaar te verschillen.

De belangrijkste taken van NlvRA en NOvAA liggen in de bevordering van een goede beroepsuitoefening door registeraccountants respectievelijk Accountants-Administratieconsulenten. De daarvoor beschikbare instrumenten kunnen onder meer zijn:

- de vaststelling van de gedrags- en beroepsregels;
- het toezicht op de naleving van gedrags- en beroepsregels;
- het uitgeven van richtlijnen;
- het (doen) uitgeven van vaktijdschriften en studierapporten;
- het verzorgen van prekwalficatie-onderwijs;
- het verzorgen van postkwalficatie-onderwijs.

In mijn gedachtengang is het zeer gewenst dat de gedrags- en beroepsregels en de daarmee samenhangende richtlijnen voor registeraccountants respectievelijk Accountants-Administratieconsulenten dezelfde zijn. Het is voor kantoren waarin registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten samenwerken heel moeilijk en in bepaalde gevallen onmogelijk om de kantoorinstructies af te stemmen op met elkaar strijdige verordeningen en richtlijnen. Het is doelmatig en doeltreffend om ook samen te

werken ter zake van postkwalificatie-onderwijs en ter zake van publikaties voor gekwalificeerden.

Het NlvRA en de NOvAA zijn, conform de wet, gevestigd in respectievelijk Amsterdam en 's-Gravenhage. Nergens staat in de wet dat zij hun bureaus niet mogen samenvoegen. Er zijn veel argumenten die voor zo'n samenvoeging pleiten:

- de wettelijke bevoegdheden van registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten zijn dezelfde;
- de belangen van beide beroepsgroepen lopen grotendeels parallel;
- de markten waarop registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten functioneren overlappen elkaar in sterke mate;
- de functie van beide beroepen is dezelfde, zij het dat bij registeraccountants van oudsher de nadruk meer ligt op de wettelijke controle en bij Accountants-Administratieconsulenten meer op samenstellingswerkzaamheden;
- het ontwikkelen van één stelsel van gedrags- en beroepsregels en richtlijnen wordt bevorderd als deze door één bureau worden voorbereid;
- door met één bureau te werken kan veel dubbel werk ter zake van publikaties en ter zake van postkwalificatie-onderwijs worden voorkomen. Dit kan leiden tot hoogwaardiger producten voor een lagere prijs;
- het werken met één bureau kan leiden tot schaalvoordelen en daarmee tot een verlaging van de contributies.

Het is niet ondenkbaar dat NlvRA en NOvAA zich ten opzichte van elkaar willen blijven profileren. Beide organisaties hebben immers ook het karakter van een vereniging van afgestudeerden, met van elkaar afwijkende opleidingen. De niveaus van deze opleidingen kunnen aanzienlijk blijven verschillen. Cultuurverschillen zullen een integratie ook niet eenvoudig maken. Een aantal grote kantoren heeft een dergelijke integratie echter al in gang gezet. Het is echter niet ondenkbaar dat met name voor beroepsbeoefenaren die nog geen deel uitmaken van een kantoorgemeenschap waarin beide categorieën

accountants vertegenwoordigd zijn een integratie op weerstanden zal stuiten. Gemeenschappelijke doelstellingen zijn dan minder van toepassing en cultuurverschillen kunnen de overhand houden. Dit alles neemt niet weg dat de besturen van beide organisaties er goed aan doen te onderzoeken op welke wijze NlvRA en NOvAA in de toekomst meer kunnen samenwerken.

4 Tuchtrect

De tuchtrechtspraak heeft ten doel het weren en beteugelen van misstappen van registeraccountants (respectievelijk Accountants-Administratieconsulenten) in de uitoefening van hun beroep en van inbreuken op verordeningen van de Orde en op de eer van de stand der registeraccountants (respectievelijk Accountants-Administratieconsulenten). De ledenvergadering maakt de verordeningen waaraan wordt getoetst. (Deze verordeningen kunnen worden opgeschort door de minister van Economische Zaken). Dit zal met name betreffen de gedrags- en beroepsregels. De tuchtrechtspraak zal derhalve meer omvatten dan uitsluitend de wettelijke controle, aangezien mag worden verwacht dat de gedrags- en beroepsregels meer zullen omvatten dan deze wettelijke controle. De tuchtrechtspraak voor registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten is in de nieuwe wet gelijk getrokken. De gedrags- en beroepsregels voor Accountants-Administratieconsulenten gelden ook voor de Accountants-Administratieconsulenten die geen gebruik maken van de overgangsregeling en derhalve geen bevoegdheid ter zake van wettelijke controles krijgen. Er is sprake van één of meer raden van tucht die bestaan uit rechters (de voorzitter van de raad van tucht en één of meer plaatsvervangende voorzitters), zes registeraccountants, zes Accountants-Administratieconsulenten en zes personen die deskundig zijn ter zake van werkzaamheden verwant aan die van accountants. De beroepsinstantie zal nu zijn de Commissie van beroep voor het bedrijfsleven. De op te leggen maatregelen zijn niet gewijzigd en bestaan uit de volgende mogelijkheden:

- schriftelijke waarschuwing;

- schriftelijke berisping;
- schorsing als registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent voor ten hoogste zes maanden;
- doorhaling van de inschrijving in het register.

De tuchtrechtspraak valt niet onder de verantwoordelijkheid van NlvRA en NOvAA. Wel is geregeld dat de NlvRA- en NOvAA-besturen tuchtklachten kunnen indienen tegen hun leden.

5 Opleidingen

Ook voor de opleidingen en examens bestaan voor de beide soorten accountants gescheiden maar vrijwel identieke regelingen. De accountantsexamens zullen bestaan uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte. De examens worden afgenomen onder verantwoordelijkheid van twee examenbureaus, één voor de registeraccountants en één voor de Accountants-Administratieconsulenten. Het toezicht op beide examenbureaus is opgedragen aan één curatorium. De leden van de examenbureaus en die van het curatorium worden benoemd door de minister van Economische Zaken.

Over het theoretisch examen valt nog niet veel te zeggen. Er komt nog een Algemene Maatregel van Bestuur waarin wordt geregeld welke vereisten zullen gelden. Het behoort tot de taak van het NlvRA om een opleiding te (doen) verzorgen voor het theoretisch gedeelte van het examen. Tevens dient het NlvRA medewerking te verlenen aan de opleiding voor het praktijkgedeelte. De examens voor deze opleidingen worden geregeld door het examenbureau.

Universiteiten die een accountantsopleiding en bijbehorend examen verzorgen, kunnen in voorkomende gevallen van het examenbureau een verklaring krijgen waaruit blijkt dat dit examen gelijkwaardig is aan het theoretisch gedeelte van het door het examenbureau voor de registeraccountants geregelde examen. Voor de universiteiten die nu reeds een accountantsexamen kennen is bij wet geregeld dat zij deze verklaring van gelijkwaardigheid zullen ontvangen. Een verklaring van gelijkwaardigheid kan, al dan niet voor-

waardelijk, worden ingetrokken. Onderwijsinstellingen met een andere status dan universiteit kunnen niet voor deze gelijkschakeling in aanmerking komen. Het examenbureau regelt dus de examens voor het NlvRA en niet die voor de universiteiten.

De opleidingstaken voor het NlvRA gelden mutatis mutandis voor de NOvAA. Het examenbureau voor de Accountants-Administratieconsulenten is qua taak en regels identiek aan dat voor de registeraccountants. In de vernieuwde Wet op de Accountants-Administratieconsulenten wordt niet specifiek gesproken over universiteiten, maar wel in het algemeen over onderwijsinstellingen die een verklaring van gelijkwaardigheid kunnen verkrijgen.

De wetgever kiest daarmee voor een positionering van de theoretische opleiding tot Accountant-Administratieconsulent op een ander, dat wil zeggen lager, niveau dan het universitaire. Dat lijkt strijdig met de bepalingen dienaangaande in de Achtste EG-Richtlijn. Dit hangt samen met het (nagestreefde) niveau van het Hoger Beroepsonderwijs in Nederland, waarover nog veel onduidelijkheid bestaat. Enerzijds is er een beweging naar een alternatief voor universiteiten op een lager niveau (onder meer ten behoeve van studenten afkomstig van HAVO en van het middelbaar beroepsonderwijs) en anderzijds is er een beweging naar een alternatief voor universiteiten op een gelijkwaardig niveau. Het voert te ver voor een artikel als dit om alle aspecten van deze problematiek uit te werken. Wel moet mij van het hart dat de onduidelijkheid op dit punt kan leiden tot een ongewenste verlaging van het peil van de opleiding van accountants tot een niveau dat ligt beneden dat wat is bedoeld in de betreffende EG-bepalingen.

Ter zake van het praktijkgedeelte van het accountantsexamen komt ook nog een Algemene Maatregel van Bestuur. In het praktijkgedeelte zal worden getoetst of theoretische kennis in de praktijk kan worden gebracht. Voor de universiteiten is hier door de wetgever geen rol weggelegd. Het examen wordt geregeld door het examenbureau. De praktijkopleiding (lees stage) beslaat drie jaar en heeft 'in het bijzonder betrekking op

de controle van jaarrekeningen, geconsolideerde jaarrekeningen of soortgelijke verantwoordingen' en dient 'te worden gevolgd bij personen die voldoende waarborgen bieden aan de opleiding van de stagiair'. Twee van deze drie jaar dienen te worden gevolgd bij een registeraccountant, respectievelijk een Accountant-Administratieconsulent. De wetgever is kennelijk van oordeel dat een Accountant-Administratieconsulent niet geschikt is om een toekomstige registeraccountant op te leiden en vice versa. Een Accountant-Administratieconsulent die niet bevoegd is om wettelijke controles uit te voeren zal, zo blijkt uit de wet, wel bevoegd zijn om als stagemeeester op te treden voor toekomstige Accountants-Administratieconsulenten die na het behalen van het accountantsexamen wel bevoegd zullen zijn tot het verrichten van wettelijke controles.

Belangrijk is ook dat overheidsaccountants en interne accountants de mogelijkheid krijgen om accountants in de praktijk op te leiden. Te verwachten valt dat financieel administratieve functionarissen, bijvoorbeeld (concern)controllers die registeraccountant zijn, evenzo kunnen optreden als stagemeeester. In veel gevallen houden zij zich namelijk bezig met onder meer de controle van jaarrekeningen of soortgelijke verantwoordingen. (Deze controlewerkzaamheden leiden niet tot een accountantsverklaring). De bepalingen ter zake van het praktijkgedeelte van het accountantsexamen gaan in zes jaar na het in werking treden van de nieuwe accountantswetten, dat wil zeggen in 1999. Er is dus nog even tijd om vorm te geven aan dat gedeelte van het examen. Voor die tijd zal het accountantsexamen uitsluitend bestaan uit het theoretische gedeelte.

Een scheiding tussen het theoretisch gedeelte van een examen en een praktijkgedeelte is niet eenduidig vast te stellen. In de huidige accountantsexamens nemen de toepassingen een belangrijke plaats in. Men zou zich kunnen voorstellen dat die straks gedeeltelijk worden ondergebracht in het praktijkgedeelte. Onderzocht zal moeten worden wat daarvan de consequenties zijn voor zowel de opleidingen aan de onderwijsinstellingen als die bij de stagemeeester. Mede vanwege de beperkte eisen die de wetgever stelt

aan de stagemeeester (twee van de drie jaar stage dient plaats te vinden bij een registeraccountant respectievelijk een Accountant-Administratieconsulent) is het de vraag of de toepassingen geheel uit het theoretische gedeelte van de opleiding kunnen verdwijnen.

Voor veel buitenlandse accountants worden de mogelijkheden om registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent te worden aanzienlijk verruimd. Zo kunnen accountants uit de lidstaten van de EG (anders dan Nederland) een proeve van bekwaamheid gaan afleggen. Deze proeve zal, naar op grond van toelichtingen mag worden verwacht, uitsluitend betrekking hebben op kennis van het Nederlandse recht en van de gedrags- en beroepsregels. Dit betekent, dat als het theoretische gedeelte van het accountantsexamen voor Nederlanders meer gaat omvatten dan dat in andere EG-lidstaten, het voor sommige Europeanen (afgezien van taal- en cultuurproblemen) makkelijker kan zijn om registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent te worden dan voor Nederlanders. Deze bepaling bevestigt nogmaals dat het, tegen de achtergrond van de Europese éénwording, niet eenvoudig zal zijn om, als men dat al wenst, een blijvend onderscheid te behouden tussen de titels registeraccountant en Accountant-Administratieconsulent. Deze bepaling is een aantasting van de mogelijkheid om de titels registeraccountant en Accountant-Administratieconsulent onderscheidend te doen zijn van elkaar en van andere accountantstitels in Europa.

6 Tenslotte

De nieuwe wetgeving leidt er toe, dat beide categorieën accountants nu zijn bevoegd tot het afgeven van accountantsverklaringen. De duidelijkheid voor het publiek is hiermee bevorderd. De nieuwe wettelijke bepalingen zijn mede een produkt van een politiek conflict. Daarom kan niet worden ontkend dat grenzen een willekeurig karakter hebben, net als landsgrenzen die vaak hebben na een gewapend conflict. Het is nog niet mogelijk gebleken om één wettelijke regeling voor het accountantsberoep te creëren.

Zoals gezegd hebben grote accountantsmaatschappen in ons land besloten om beroepsgroepen van Accountants-Administratieconsulenten en registeraccountants te integreren. Mede daarom moet niet worden uitgesloten dat na de evaluatieperiode (eindigend in 1999) alsnog wordt overgegaan tot één wettelijke regeling voor het accountantsberoep. Het is te hopen dat er dan ook meer duidelijkheid is over de positie van HBO-scholen ten opzichte van het wetenschappelijk onderwijs. Die duidelijkheid is nodig om een verantwoorde beslissing te nemen omtrent de rol van HBO-

scholen in het theoretisch gedeelte van de accountantsopleiding.

Literatuur

- Aalbers, J.P., Reek, F.W. van der en Stoele, P.Th., *Het Beroep van Accountant-administratieconsulent, Hoofdstuk I: Wordingsgeschiedenis van de accountantswetgeving*, Kluwer 1984.
- Bak, G.G.M., De betekenis van internationale organisaties in het accountantsberoep, *MAB*, december 1992.
- Hulle, K. van, De Achtste EEG-Richtlijn en het accountantsberoep in Europa, *MAB*, december 1992.